

**UCHWAŁA NR XXXIX/320/2022
RADY MIASTA SUCHA BESKIDZKA**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559), w związku z art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), Rada Miasta Sucha Beskidzka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta Sucha Beskidzka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

mgr Krystian Krzeszowiak

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA
SUCHA BESKIDZKA
NA LATA 2022-2025**

SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp	2
II.	Organizacja Programu	4
III.	Podstawy Prawne	4
IV.	Diagnoza problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych	5
1.	Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców	5
2.	Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży	9
3.	Porównanie wyników badania uczniów z Miasta Sucha Beskidzka z w wynikami próby ogólnopolskiej	13
4.	Dane dotyczące zjawiska problemów alkoholowych, zanotowane w 2021 r. przez służby i specjalistyczne placówki	18
5.	Dostępność napojów alkoholowych na terenie miasta	20
6.	Badanie sprzedawców napojów alkoholowych	21
V.	Instytucjonalne zasoby Miasta w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	22
VI.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	23
VII.	Cel główny oraz cele szczegółowe Programu	25
VIII.	Zadania Programu oraz wskaźniki ich realizacji	27
IX.	Adresaci Programu	36
X.	Termin realizacji zadań i ich wdrażanie	37
XI.	Finansowanie Programu	37
XII.	Postanowienia końcowe	37

I. WSTĘP

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 r. poz. 1119 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).

Nadrzędnym celem Programu jest wzmacnianie działań kształtujących prozdrowotny styl życia ze szczególnym uwzględnieniem redukcji szkód o charakterze rodzinnym, społecznym i zdrowotnym związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz występowaniem określonych typów zachowań. Dla realizacji celu nadrzędnego zaplanowano 7 celów szczegółowych, w ramach których przewidziano 21 zadań. Zadania dotyczą bezpośrednio profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym. Realizacja wszystkich zadań poprzez działania profilaktyczne, prewencyjne, lecznicze i rehabilitacyjne, a także z obszaru reintegracji społecznej i zawodowej, przyczyni się do oczekiwanej poprawy określonych w dalszej części Programu wskaźników.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu,
- działalność wychowawczą i informacyjną,
- kontrola dostępności alkoholu,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii dotyczą w szczególności:

- działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej,
- leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych,
- ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych,
- nadzoru nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;

- zwalczania niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- nadzoru nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnymi dotyczą w szczególności:

- działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej,
- tworzenia warunków do powstawania miejsc służących organizacji zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych dla dzieci i młodzieży.

W celu realizacji w/w zadań opracowywany jest „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Sucha Beskidzka na lata 2022-2025” (zwany dalej Programem), który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Zgodnie z zapisem art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), realizacja zadań, dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, których elementem mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym należy do zadań własnych gmin jest prowadzona w postaci gminnego programu stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego przez radę gminy.

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powodują szkody zdrowotne i społeczne takie, jak m. in.: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Problem uzależnień behawioralnych (uzależnienie np. od komputera/Internetu, smartfonu czy też hazardu) – rozumie się przez to zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia.

Koniecznym staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczania popytu i podaży substancji psychoaktywnych, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania tych środków.

Szczególnie istotne jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym. Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej jednostki oraz osób uwikłanych w uzależnienie.

Zadania w zakresie redukcji szkód dotyczą wszystkich grup społecznych i stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmuje edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży. Oferta Programu w sposób kompletny prezentuje poszczególne działania wraz ze wskaźnikami i kierunkami odnoszącymi się do Narodowego Programu Zdrowia.

II. ORGANIZACJA PROGRAMU.

Programem określa miejską strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień, opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych realizowanych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Współpraca z niniejszymi organizacjami umożliwi członkom lokalnej społeczności podejmowanie decyzji w sprawach dotyczących jakości ich życia oraz wzmacnia budowę sieci społecznych.

Sposoby realizacji zadań określonych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Program na lata 2022-2025 opracowano we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suchej Beskidzkiej zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały również wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wykorzystano także publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii” oraz diagnozę problemów lokalnych.

III. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.).

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają również następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956);
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Program został opracowany na podstawie diagnoz przeprowadzonej w drodze anonimowych badań ankietowych wśród uczniów VI i VII klas szkół podstawowych oraz w II i III klas szkół ponadpodstawowych na terenie miasta.

Otrzymane dane obejmują podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny, dopalaczy, przemocy w rodzinie oraz środowisku szkolnym, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

W ramach opracowywania programu, skorzystano również z przeprowadzonej w drugiej połowie 2020 r. Diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych dla Miasta Sucha Beskidzka.

Otrzymany raport obejmuje podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny, dopalaczy, uzależnienia od hazardu, przemocy w rodzinie oraz środowisku szkolnym, cyberprzemocą a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych problemów społecznych uzyskane zostały w drodze badań ankietowych przeprowadzonych w wśród trzech grup społecznych:

- Osoby dorosłe,
- Dzieci i młodzież szkolna,
- Sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu

Ponadto podczas opracowywania Programu wykorzystano informacje od podmiotów współpracujących w zakresie realizacji zadań określonych w Programie, w tym:

- Komendy Powiatowej Policji;
- Straży Miejskiej
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej MKRPA
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;

1. LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W GRUPIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

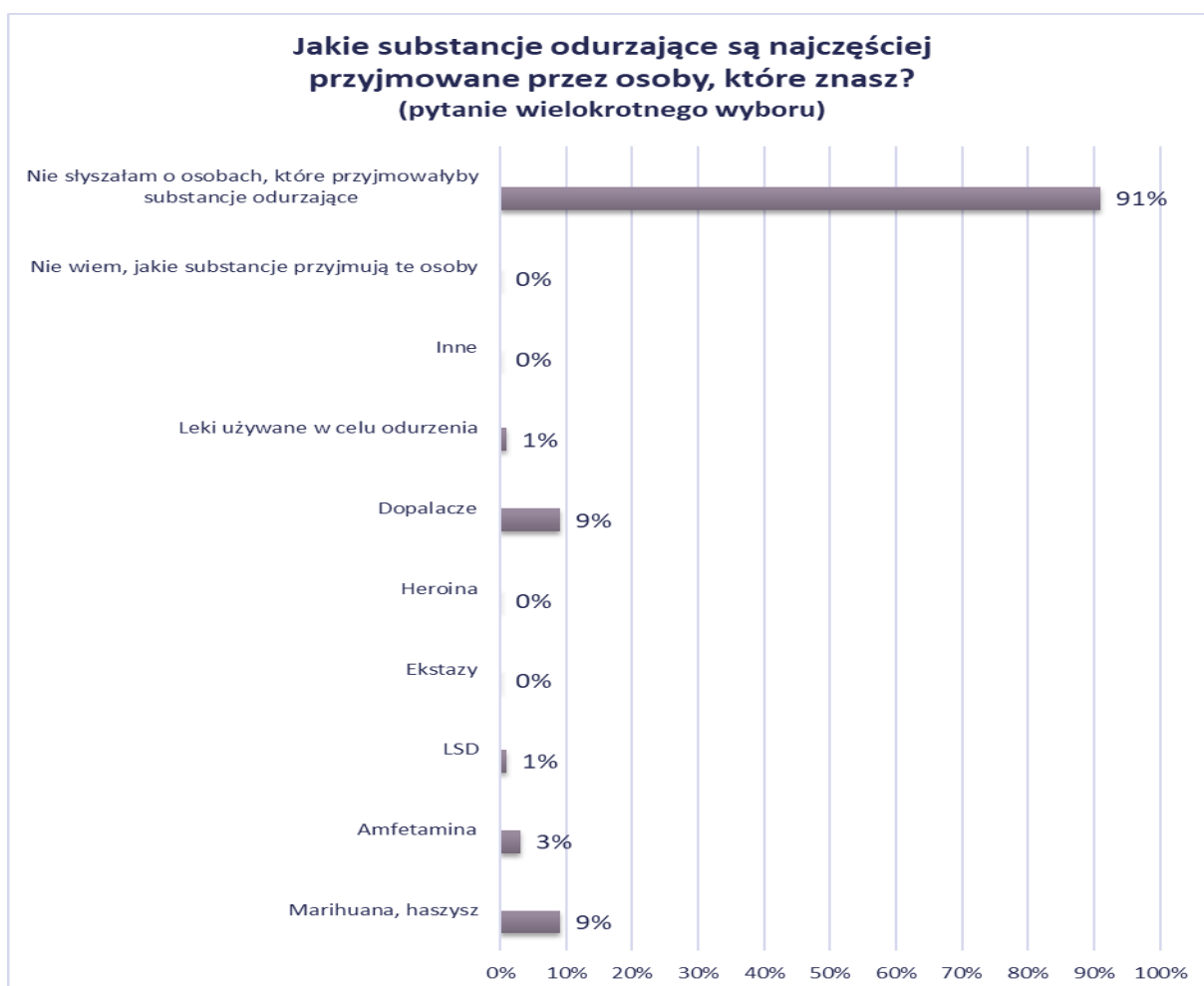
Badanie pierwszej grupy badawczej – osób dorosłych przeprowadzone zostało w postaci ankiety ulicznej, w której udział wzięło 100 osób. Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym.

Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy gminy Sucha Beskidzka odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka.

Mieszkańcy spożywają alkohol regularnie i deklarują wypijanie stosunkowo niewielkich ilości. Największa liczba badanych przyznała, że spożywa alkohol raz w tygodniu (43%) oraz kilka razy w miesiącu (25%). 2% ankietowanych mieszkańców deklaruje codzienne spożywanie alkoholu, a 7 % respondentów to osoby deklarujące abstynencję.

Badani respondenci deklarują, że mają w swoim środowisku osoby przyjmujące substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. Warto zwrócić uwagę, że część respondentów deklaruje, że w swoim otoczeniu ma również osoby uzależnione od leków.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy Sucha Beskidzka jest zauważalne. 15% mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby, które

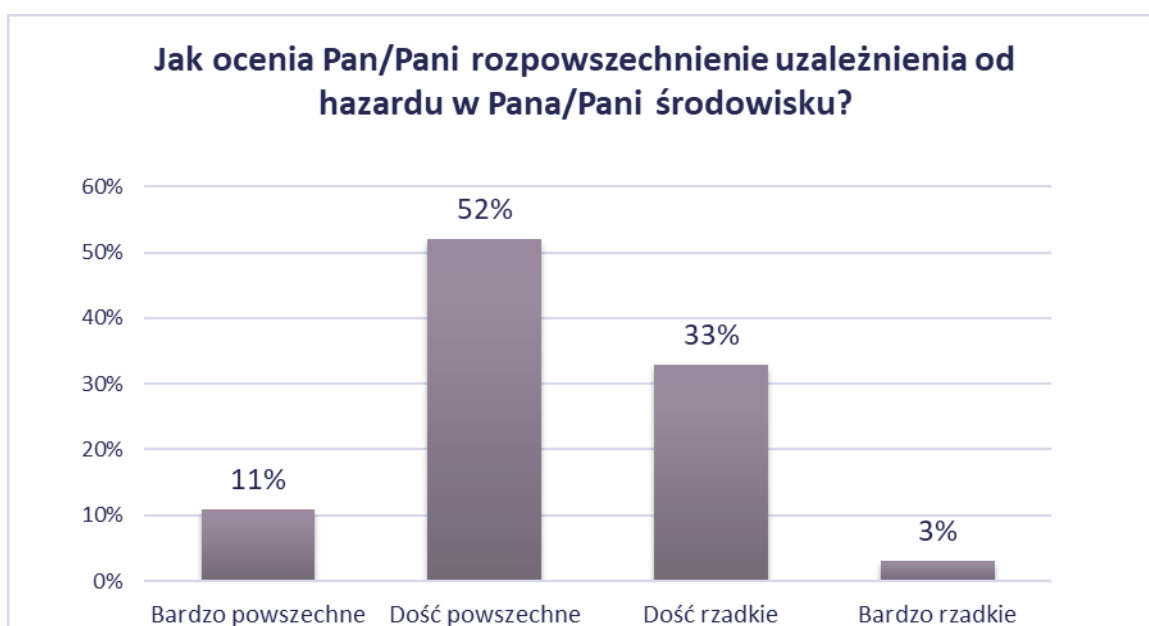
doświadczają- przemocy w rodzinie a 61% nie jest tego pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi.

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

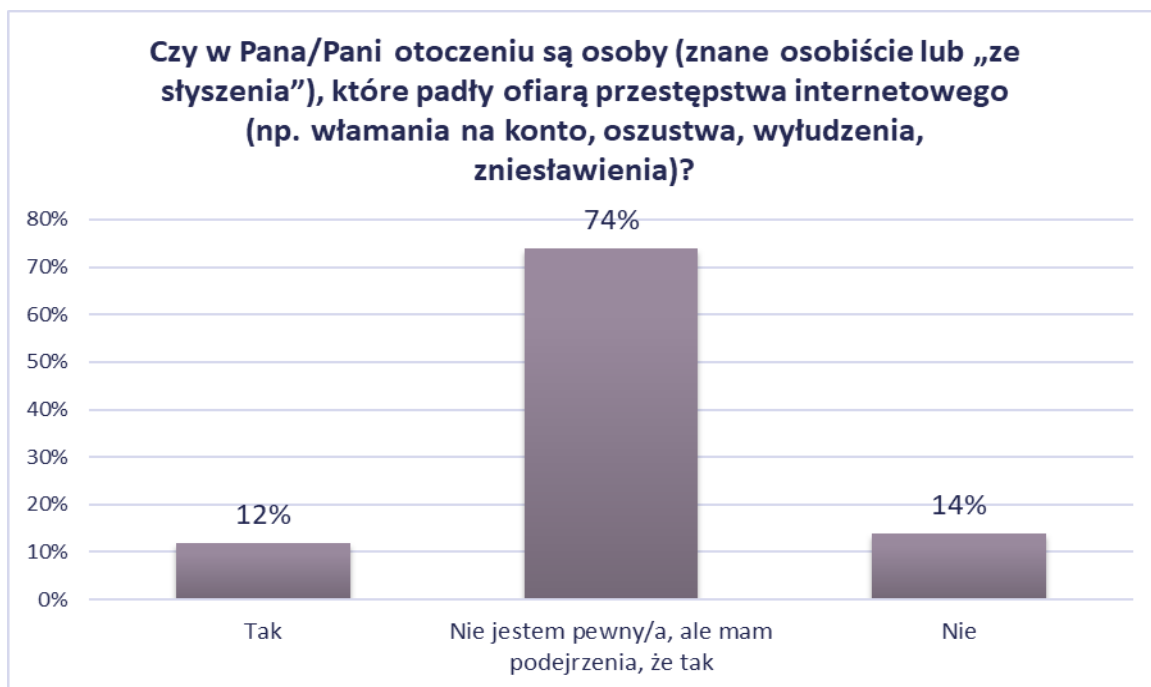
Łącznie 94% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną.

O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych symptomów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często współwystępuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków. Pierwsze kroki w świecie hazardu, to zwykle korzystanie z gier internetowych, automatów czy zakładów bukmacherskich. Problem uzależnienia od hazardu, w subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców gminy Sucha Beskidzka nie należy do marginalnych. Łącznie 63% przebadanych mieszkańców uważa zjawisko uzależnienia od hazardu za dość powszechne.

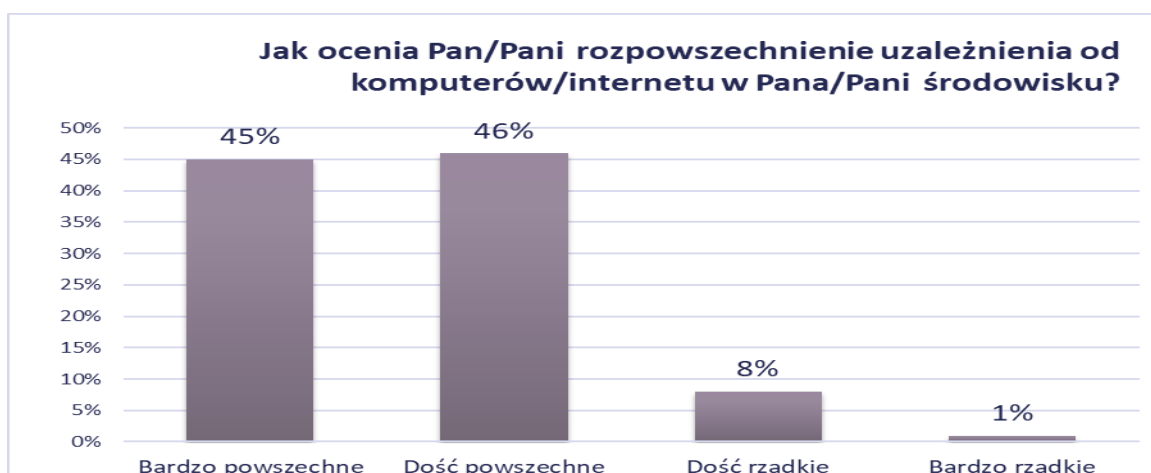

Kolejnym zagrożeniem badanym w ramach ankiety jest cyberprzemoc. Zjawisko cyberprzemocy najkrócej definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem Sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli. Badania wykazały, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności pewien problem. 12% przebadanych respondentów ma w swoim najbliższym otoczeniu osoby, które zostały ofiara przestępstwa internetowego, a 74% ma takie podejrzania.

Niepokojące wydają się również dane związane są z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym.

91% ankietowanych uważa, że uzależnienie od komputera lub Internetu jest bardzo powszechnym zjawiskiem.

WNIOSKI:

Po przeanalizowaniu wyników przeprowadzonego badania, należy zwrócić uwagę na konieczność wspierania różnego rodzaju akcji promujących rozpowszechnianie wiedzy

w poruszanych przez mieszkańców tematach. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne.

Kolejną forą działania w tym zakresie jest przeprowadzenie wśród mieszkańców Suchej Beskidzkiej kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należy zorganizować szereg darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy Sucha Beskidzka jest zauważalne. Warto zauważyć, że zaledwie 21% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie, należy przeprowadzić na terenie gminy kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy.

2. PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania. Dzieci i młodzież są więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

Na podstawie zrealizowanych przez Państwową Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badań pn.: „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi”, sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o charakterze ogólnym. Mianowicie:

- nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmocnienie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;
- do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących uczniów przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których gimnazjalista spędza czas wolny.
- efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresy adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;
- wsparcie nauczycieli powinno także objąć działania związane z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu: „Dbałość o dobry stan zdrowia psychicznego nauczycieli powinna być częścią szkolnego programu profilaktyki. W tym celu należy wspierać

wszelkie inicjatywy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, ułatwiać im dostęp do form kształcenia i rozwoju własnych możliwości” ;

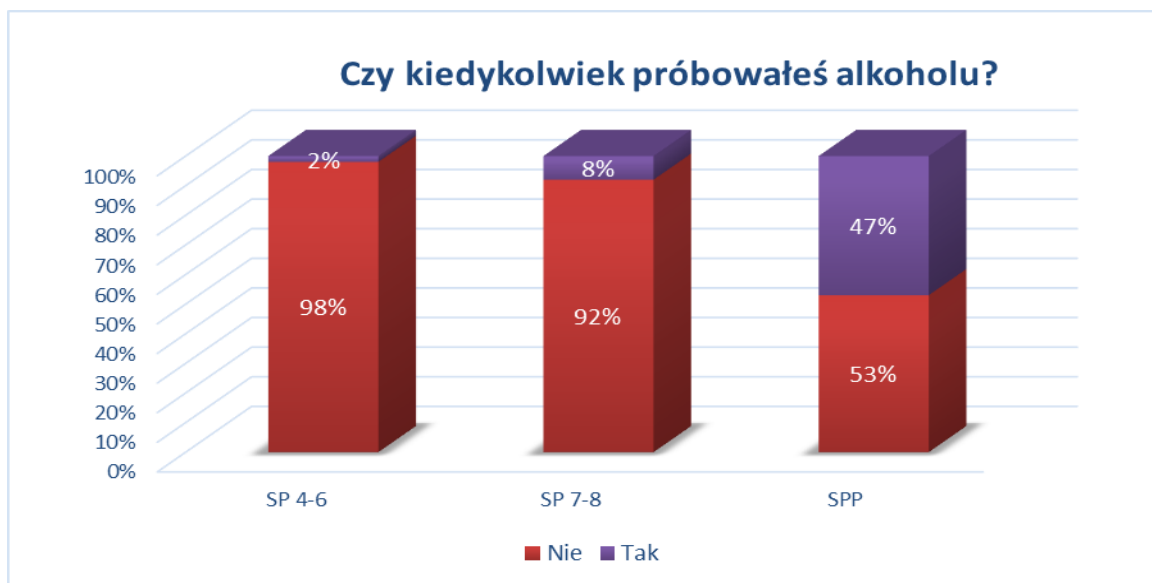
- działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.

Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu. Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów.

Grupa badawcza stanowiła łącznie 1112 osób, w skład której wchodził uczniowie szkół podstawowych (klas 4-8) oraz 582 uczniów szkół ponadpodstawowych.

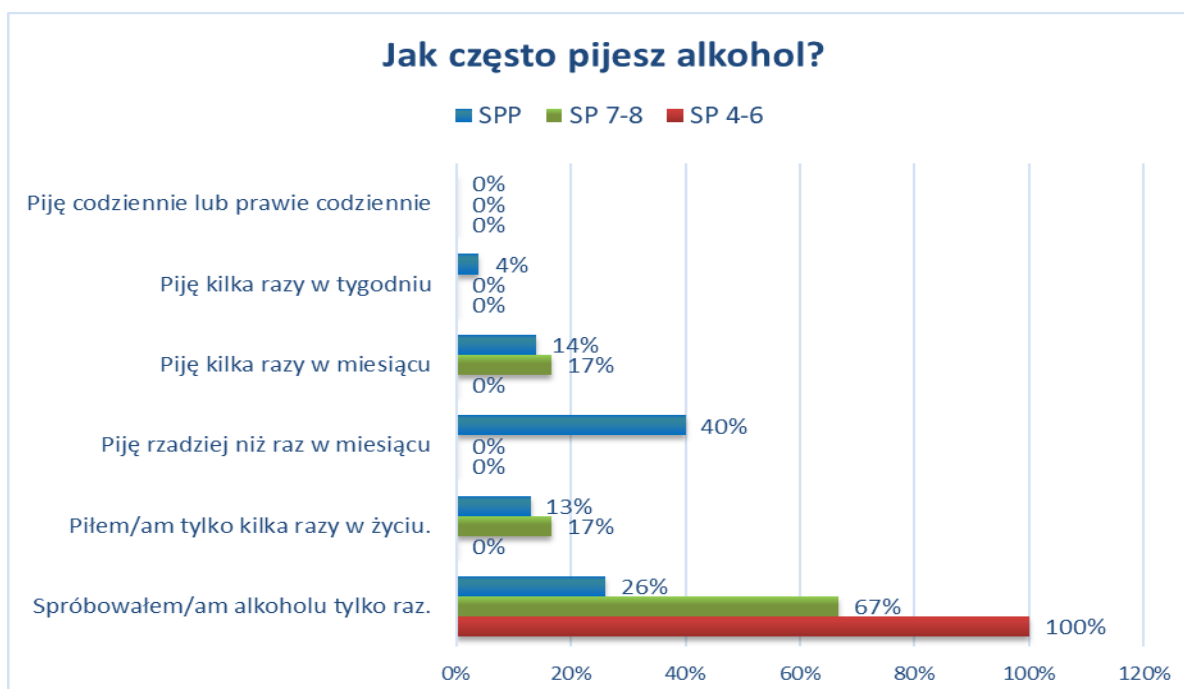
CZYNNIK RYZYKA	SYTUACJA WŚRÓD UCZNIÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA
PRZEMOC RÓWIEŚNICZA	<ul style="list-style-type: none"> • W szkole zjawisko przemocy rówieśniczej jest zauważalne, jednakże nie bardzo rozpowszechnione. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania profilaktyczne ukierunkowane na zapobieganie agresji i przemocy, rozwiązywanie konfliktów
ODRZUCENIE PRZEZ RÓWIEŚNIKÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Część uczniów doświadczyła w przestrzeni internetowej zjawiska hejtu oraz cyberprzemocy ze strony swoich rówieśników. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.
SŁABA WIĘŹ ZE SZKOŁĄ	<ul style="list-style-type: none"> • Zaobserwowano odsetek wagarujących uczniów. • Część uczniów nie lubi swojej klasy i przyznaje, że czuje się w niej na tyle źle, że chcieliby ją zmienić. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania skierowane na zwiększenie poczucia przynależności uczniów do środowiska szkolnego – imprezy integracyjne, wycieczki, wspólne akcje szkolne. • Organizacja warsztatów dla nauczycieli odnośnie zarządzania uwagą uczniów, aktywnych metod uczenia

Według przeprowadzonej ankiety inicjację alkoholową ma za sobą: 2% uczniów szkół podstawowych klas 4-6 (SP 4-6), 8% uczniów szkół podstawowych klas 7-8 (SP 7-8) oraz 47% uczniów klas szkół ponadpodstawowych (SPP).

Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej uczniów zarówno szkoły podstawowej, jak i ponadpodstawowej, jest spotkanie ze znajomymi oraz towarzystwo rodziny. Oprócz okoliczności inicjacji ważne było dla nas także to, jak często młodzi ludzie sięgają po alkohol. 100% najmłodszych uczniów deklaruje jednorazowy kontakt z alkoholem. Wraz z wiekiem ta tendencja jednak się zmienia.

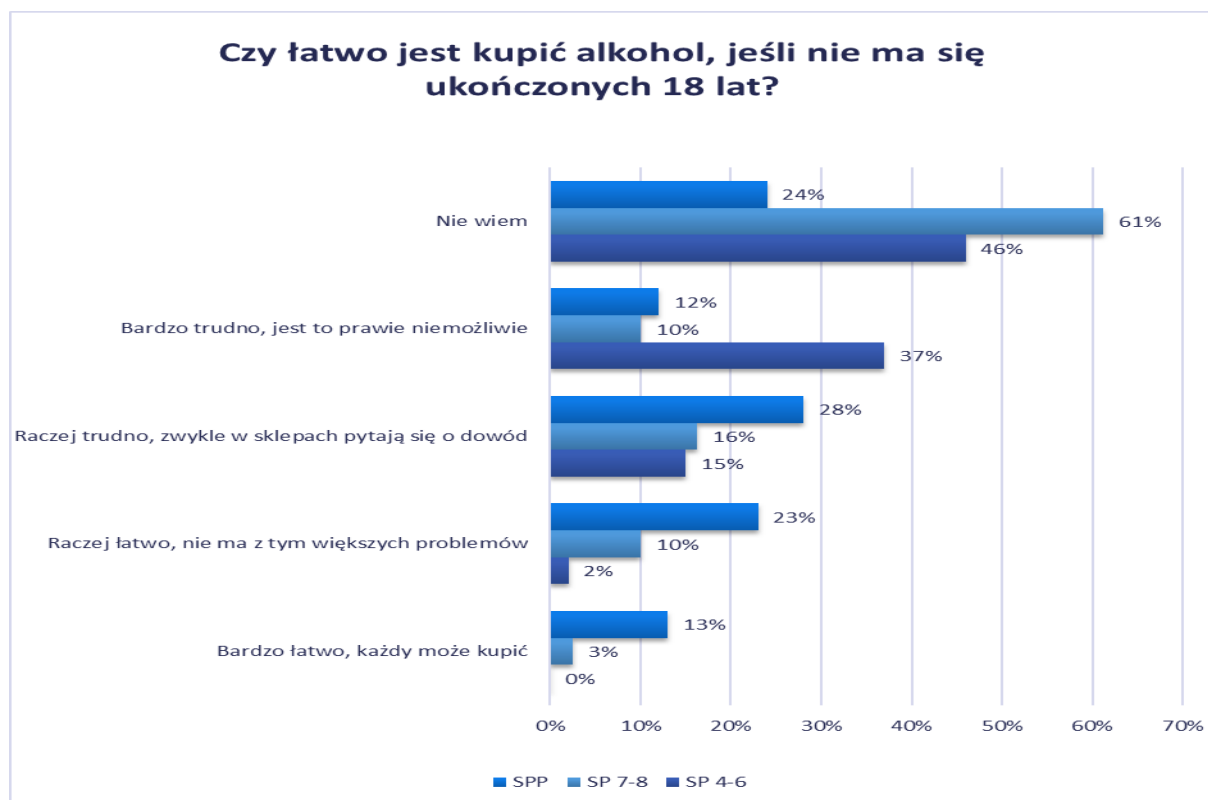
Niepokojący jest fakt, że 4% najstarszych uczniów deklaruje, że spożywa alkohol kilka razy w tygodniu.

Kolejnym ważnym pytaniem, na które odpowiadali uczniowie było to dotyczące subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18 roku życia.

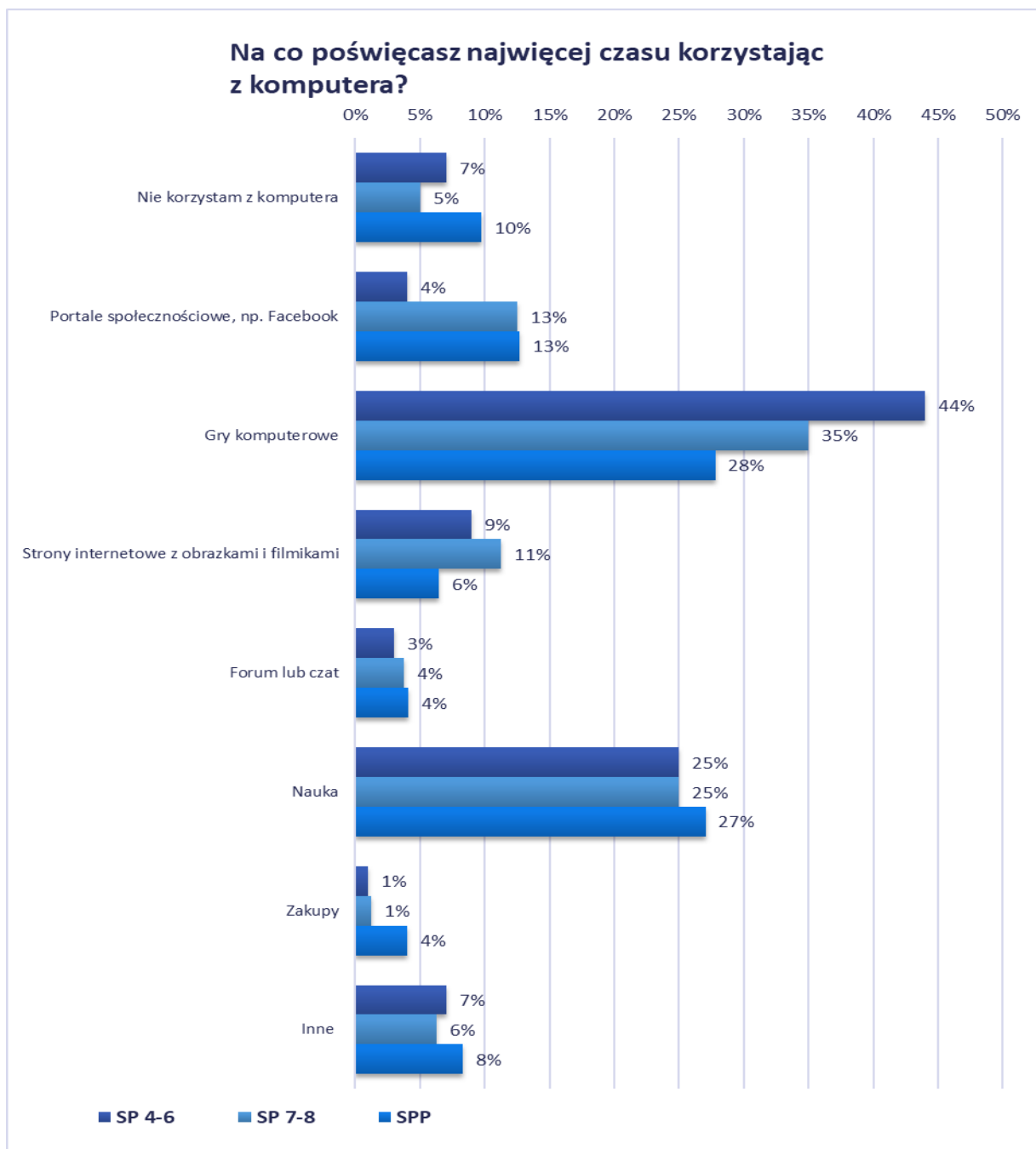
Przedstawione poniżej dane mogą sugerować, że uczniowie klas szkół podstawowych nigdy nie podejmowali prób nabycia alkoholu.

Z kolei łącznie 36% najstarszych uczniów wskazuje, że jest przeciwnie, co oznacza, że mogą oni lub ich rówieśnicy być klientami w punktach ze sprzedażą napojów alkoholowych.

Wyniki badań wskazują, że uczniowie szkół podstawowych nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy. Część starszych uczniów ma natomiast za sobą inicjację narkotykową. 27% najstarszych uczniów przyznało, że przyjmowało narkotyki lub dopalacze tylko raz w życiu. Niepokojący jest fakt, iż 5% uczniów deklaruje przyjmowanie narkotyków kilka razy w miesiącu, ale również kilka razy w tygodniu (3%) a nawet codzienne ich przyjmowanie (18%). Substancje, które przyjmowały osoby deklarujące kontakt z narkotykami to głównie marihuana, haszysz ale również ekstazy i amfetamina.

Kolejnym niezwykle poważnym problemem społecznym staje się dziś nadmierne korzystanie z Internetu. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Badania pokazują, że problem staje się coraz poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. Wraz z wiekiem wzrasta liczba godzin dziennie przeznaczonych na korzystanie z komputera (poza wykorzystaniem komputera do nauki). Większość uczniów spędza przed komputerem od dwóch do trzech godzin dziennie (SP 4-6 - 38%; SP 7-8 - 50%; SPP - 23%). Alarmujące jest, że część uczniów spędza przed komputerem więcej niż 5 godzin dziennie (SP 4-6 - 5%, SPP - 13%).

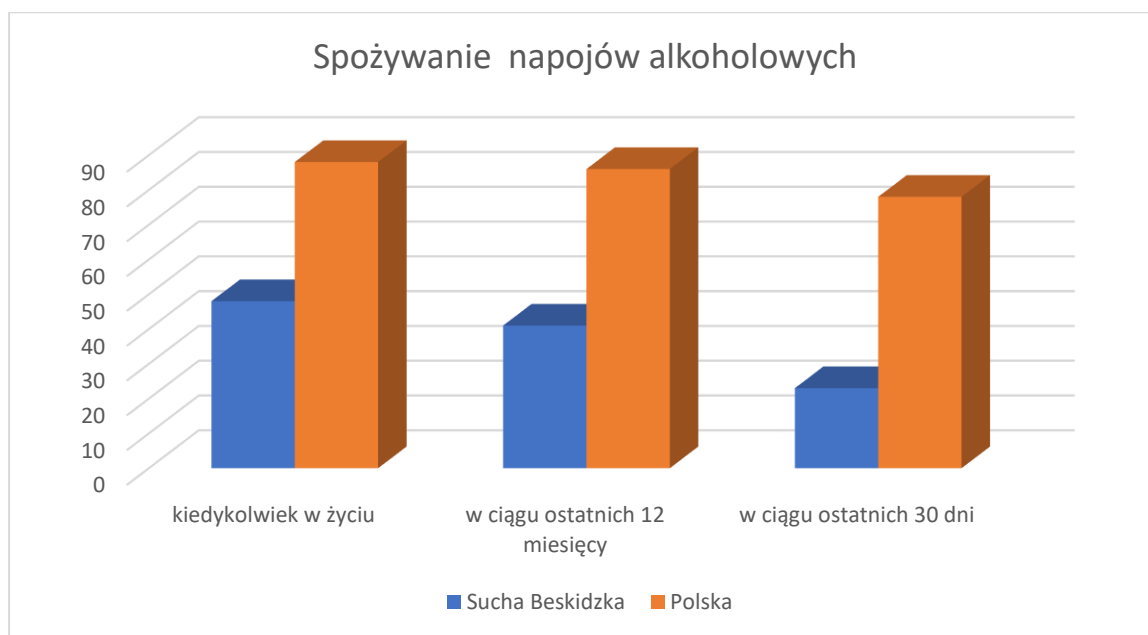

3. PORÓWNANIE WYNIKÓW BADANIA UCZNIÓW Z MIASTA SUCHA BESKIDZKA Z WYNIKAMI PRÓBY OGÓLNOPOLSKIEJ

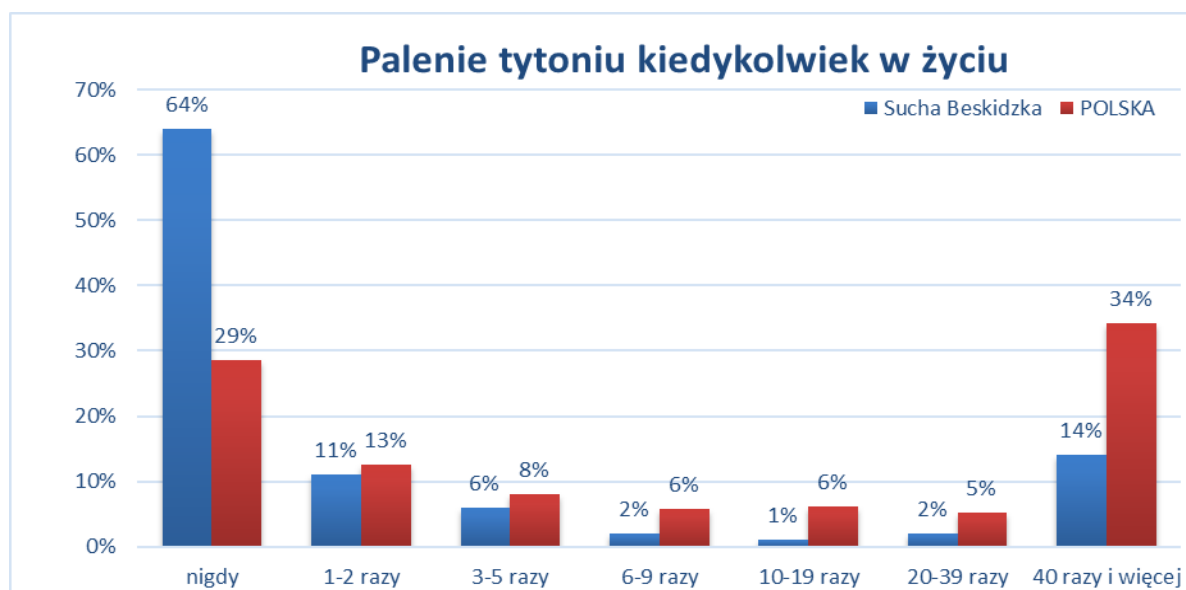
Europejski Program Badań nad Używaniem Alkoholu i Środków Odurzających przez Młodzież Szkolną (European School Survey Project on Alcohol and Drugs, w skrócie ESPAD) to wieloletni europejski program badań ankietowych w szkołach. Badania prowadzone są co cztery lata według tych samych wystandaryzowanych technik. W Polsce przeprowadzane są na próbach losowych uczniów w grupie wiekowej 15-18 lat. Mają one na celu przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych .

Badaniem objęci zostali 422 uczniowie szkół ponadpodstawowych z terenu Miasta Sucha Beskidzka a wyniki zostały następnie porównane z wynikami próby ogólnopolskiej badania ESPAD 2019.

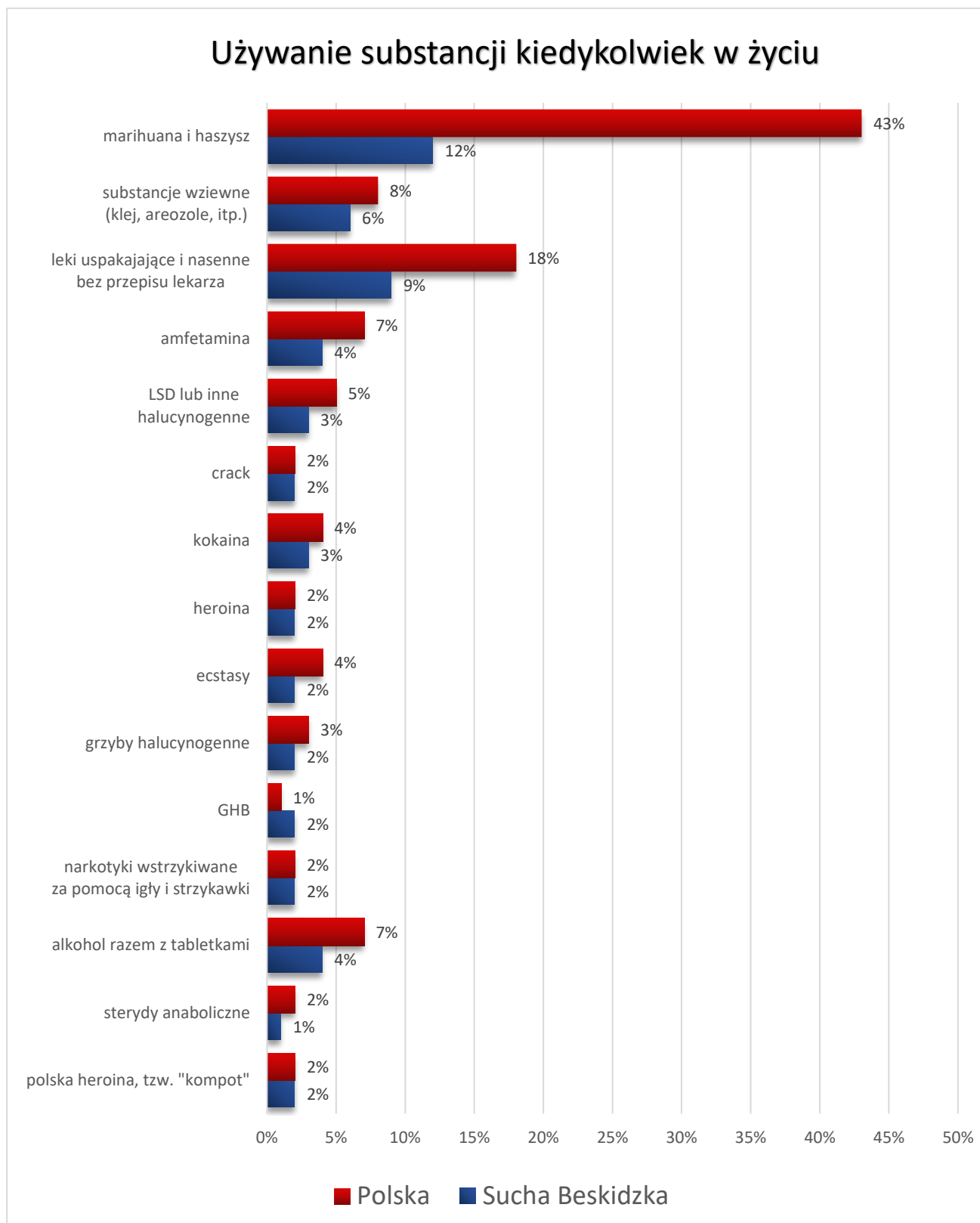
Z badania wynika, że spożywanie napojów alkoholowych wśród uczniów z terenu Miasta Sucha Beskidzka, zarówno kiedykolwiek w życiu, w ciągu ostatnich 12 miesięcy, jak i w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem, jest na dużo niższym poziomie w porównaniu z wynikami dla młodzieży ogólnopolskiej. Uczniowie szkół ponadpodstawowych w Suchej Beskidzkiej sięgają po alkohol zdecydowanie rzadziej niż ich rówieśnicy na terenie Polski, co wskazuje na pozytywny trend młodych ludzi wobec spożywania alkoholu.

Kolejną poddaną badaniu kwestia dotyczyła deklaracji uczniów na temat palenia przez nich papierosów. Większa część uczniów szkół ponadpodstawowych miasta Sucha Beskidzka deklaruje, że nigdy nie paliła (64%), jest to o 35% więcej w porównaniu do uczniów z próby ogólnopolskiej. Rozkład pozostałych odpowiedzi również wskazuje na to, iż uczniowie szkół ponadpodstawowych miasta Sucha Beskidzka z reguły palą rzadziej i mniej niż młodzież z próby ogólnopolskiej.

Wśród uczniów szkół ponadpodstawowych miasta Sucha Beskidzka najpopularniejszą substancją psychoaktywną użytą chociaż raz w życiu, podobnie jak w badaniu ogólnopolskim, jest marihuana i haszysz (12%), leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (9%) oraz substancje wziewne (klej, aerozole itp.) - 6%.

WNIOSKI:

Biorąc pod uwagę wyniki ankiet należy zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę w grupie uczniów klas starszych. W przypadku używania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu od m.in. od leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza.

W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna jest szeroka edukacja z zakresu Cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

Dodatkowo, wspierać należy wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania. Dzieci i młodzież są więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

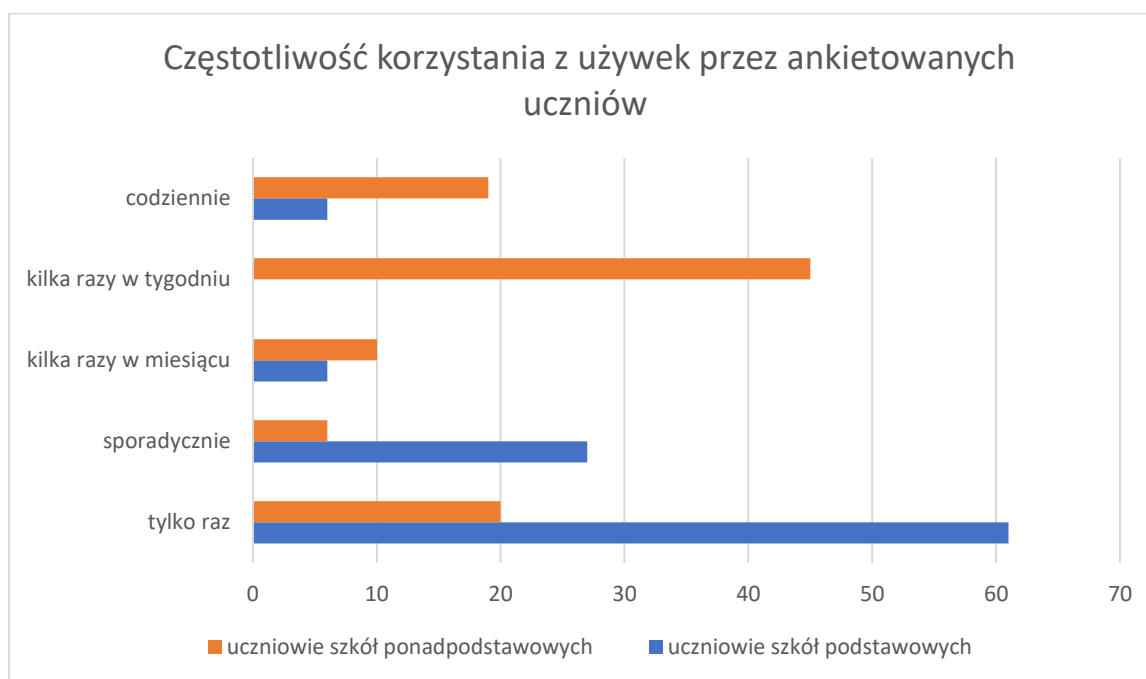
Na podstawie zrealizowanych przez Państwową Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badań pn.: „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi”, sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o charakterze ogólnym. Mianowicie:

- nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmacnianie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;
- do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących uczniów przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których młodzież spędza czas wolny.
- efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresy adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;
- wsparcie nauczycieli powinno także objąć działania związane z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu: „Dbałość o dobry stan zdrowia psychicznego nauczycieli powinna być częścią szkolnego programu profilaktyki. W tym celu należy wspierać wszelkie inicjatywy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, ułatwiać im dostęp do form kształcenia i rozwoju własnych możliwości” ;
- działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym

rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.

Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu. Kolejną grupę badawczą stanowiła łącznie 525 osób, w skład której wchodziło 171 uczniów szkół podstawowych (klasy VI i VII) oraz 354 uczniów szkół ponadpodstawowych (klasy I i II).

Według przeprowadzonej ankiety inicjację alkoholową ma za sobą: 10% uczniów szkół podstawowych oraz 67% uczniów klas szkół ponadpodstawowych. Najczęściej deklarowaną okolicznością spożywania alkoholu przez uczniów zarówno szkół podstawowych, jak i ponadpodstawowych na terenie miasta, są spotkania ze znajomymi oraz towarzystwo rodziny. Oprócz okoliczności ważne jest także to, jak często młodzi ludzie sięgają po alkohol. Prawie wszyscy najmłodszy uczniowie deklarują jednorazowy kontakt z alkoholem. Wraz z wiekiem ta tendencja jednak się zmienia. Niepokojący jest fakt, że 64% najstarszych uczniów deklaruje, że po używki sięga co najmniej kilka razy w tygodniu.

Kolejnym ważnym pytaniem, na które odpowiadali uczniowie było to dotyczące subiektywnej oceny dostępności substancji psychoaktywnych dla osób poniżej 18 roku życia. 37 % ankietowanych uczniów przynajmniej, że osoby poniżej 18 roku życia mogą zakupić alkohol oraz papierosy na terenie miasta Sucha Beskidzka. W przypadku narkotyków oraz dopalaczy dostępność dla osób niepełnoletnich zdaniem ankietowanych jest zdecydowanie niższa.

Wyniki badań wskazują, że uczniowie szkół podstawowych nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy. Część starszych uczniów ma natomiast za sobą inicjację narkotykową. 17% najstarszych uczniów przyznało, że przyjmowało narkotyki, dopalacze lub też inne substancje psychoaktywne.

Przeprowadzona ankieta jednoznacznie wskazuje, że przemoc nie jest częstym zjawiskiem wśród młodzieży na terenie miasta. Uczniowie jako najczęstszą formę przemocy z jaką przyszło im się spotkać wskazywali wyzwiska, wulgaryzmy i wyśmiewanie na terenie szkoły.

Kolejnym niezwykle poważnym problemem społecznym staje się dziś nadmierne korzystanie z Internetu. W dobie pandemii i zdalnego nauczania, Internet stał się nieodłącznym elementem codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież. Większość ankietowanych uczniów deklaruje spędzanie przed komputerem, od dwóch do pięciu godzin dziennie z czego większość czasu poświęcają na naukę oraz komunikowanie się ze znajomymi.

WNIOSKI:

Biorąc pod uwagę wyniki ankiet należy zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę w grupie uczniów klas starszych. W przypadku używania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.

W przypadku dzieci poniżej 14 roku życia zasadnym wydaje się być realizacja programów profilaktyki pierwszorzędowej lub uniwersalnej. Celem profilaktyki pierwszorzędowej jest rozwijanie różnych umiejętności pozwalających radzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi i przeżywanymi w związku z nimi emocjami. Profilaktyka uniwersalna z kolei, dostarcza ogólnej wiedzy na temat zachowań ryzykownych oraz pozytywnie wpływa na poczucie wartości oraz motywuje do osiągnięć zarówno uczniów jak i nauczycieli.

Ze względu na ujawnione w badaniu ankietowym dane odnośnie stopnia kontaktu młodzieży powyżej 14 roku życia z substancjami psychoaktywnymi, oprócz profilaktyki pierwszorzędowej oraz uniwersalnej uzasadnione staje się realizowanie programów profilaktyki drugorzędowej oraz selektywnej dla wybranej grupy uczniów w grupie podwyższonego ryzyka.

Działania profilaktyczne powinny przede wszystkim koncentrować na budowaniu właściwych postaw wobec stosowania środków psychoaktywnych przez dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe poprzez kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących substancji psychoaktywnych, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów.

Dodatkowo, wspierać należy wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści.

Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

4. DANE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ, ZANOTOWANE W 2021 r. PRZEZ SŁUŻBY I SPECJALISTYCZNE PLACÓWKI:

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podczas 28 posiedzeń.:

- przyjęła 10 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe,
- wystąpiła do Sądu Rejonowego z 7 wnioskami o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązkowego poddania się leczeniu odwykowemu,
- wydała 27 opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miasta.

- Przeprowadziła kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 12 punktach handlowych na terenie miasta.
- zainicjowała oraz koordynowała wydarzenia i warsztaty o tematyce profilaktycznej.

Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” Poradnia Leczenia Uzależnień objęła leczeniem 51 mieszkańców Suchej Beskidzkiej, a w okresie od 01 stycznia do 30 listopada 2021 r. udzieliła 84 świadczenia w zakresie porad diagnostycznych i terapeutycznych, sesji psychoterapii indywidualnej, rodzinnej lub grupowej oraz sesji psychoedukacyjnej.

Straż Miejska w Suchej Beskidzkiej w okresie od 01 stycznia do 31 października 2021 r. nałożyła 13 mandatów oraz 9 pouczeń w związku z wykroczeniem związanym ze spożywaniem lub próbą spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych na terenie miasta.

Komenda Powiatowa Policji w Suchej Beskidzkiej w okresie od 01 stycznia do 30 listopada 2021 r. :

- zatrzymała 20 osób dorosłych – nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych,
- odwiozła do domów rodzinnych 5 nietrzeźwych nieletnich,
- odwiozła 5 osób nietrzeźwych do Izby Wytrzeźwień,
- odnotowała 71 wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu,
- zatrzymała 16 osób, które prowadziły pojazd w stanie nietrzeźwości oraz 6 osób po użyciu alkoholu,
- odnotowała 51 wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych,
- wszczęła 4 postępowania narkotykowe tj. posiadanie, udzielanie, handel, produkcja,
- zabezpieczyła 1 g marihuany, 2 szt. krzaków konopi, 192,4 g amfetaminy oraz 1298,25 g extasy,
- zrealizowała 80 działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz 18 skierowanych do kierowców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej w 2020 r. objął opieką 321 rodzin (338 osób w tych rodzinach), w tym 26 rodzin (36 osób w tych rodzinach) z problemem alkoholowym. Rodziny otrzymują wsparcie w postaci m. in. gorących posiłków, zasiłków okresowych, stałych oraz celowych na zakup odzieży, opału lub leków oraz ciągłej pracy socjalnej.

Z porad udzielanych w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin w Urzędzie Miasta Sucha Beskidzka, w okresie od 02 lutego do 30 listopada 2021 r. skorzystało 30 mieszkańców miasta z którymi przeprowadzono łącznie 56 konsultacji.

WNIOSKI:

Po przeanalizowaniu powyższych informacji, należy zwrócić uwagę na konieczność wspierania różnego rodzaju akcji promujących rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej szkodliwości nadużywania środków psychoaktywnych. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne.

Kolejną formą działania w tym zakresie jest przeprowadzenie wśród mieszkańców Suchej Beskidzkiej kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem.

Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po używki.

5. DOSTĘPNOŚĆ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Ważnym czynnikiem, który wpływa na poziom konsumpcji alkoholu jest fizyczna możliwość jego nabycia, czyli liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Duża dostępność alkoholu ma wpływ na występowanie problemów zdrowotnych i społecznych związanych z alkoholem.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych został uregulowany Uchwałą nr XXXIX/323/2018 Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Sucha Beskidzka.

Szczegółowe dane na temat liczby zezwoleń na sprzedaż alkoholu na terenie Suchej Beskidzkiej w latach 2017-2021 przedstawia poniższa tabela:

Statystyka aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Sucha Beskidzka						
	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży - sklepy			Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży – lokale gastronomiczne		
Kategoria zezwoleń	do 4,5% alkoholu	powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	do 4,5% alkoholu	powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%
2017	22	21	22	19	11	12
2018	21	20	21	21	12	13
2019	21	21	22	24	14	15
2020	23	22	23	20	12	12
2021	26	25	26	23	14	10

Źródło: dane UM Sucha Beskidzka

Liczba mieszkańców miasta Sucha beskidzka na przestrzeni ostatnich lat przedstawia się następująco:

rok	2018	2019	2020	2021
liczba mieszkańców	9049	8953	8846	8760

W 2021 roku na terenie gminy Sucha Beskidzka czynnych było 52 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 29 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 23 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Według Światowej Organizacji Zdrowia jeden punkt sprzedaży alkoholu powinien przypadać na 1-1,5 tys. mieszkańców. Tymczasem jak wynika z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (obecnie Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) w Polsce średnio na jeden punkt przypada 301 osób. W Gminie Sucha Beskidzka na jeden punkt sprzedaży przypada średnio 168 osób. Powyższe dane wskazują na znaczną dostępność alkoholu w Suchej Beskidzkiej. Według ogólnopolskich badań Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istnieje korelacja pomiędzy liczbą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a rozmiarami szkód i problemów, których źródła można dopatrywać się w spożywaniu napojów alkoholowych. W związku z tym polityka kontroli liczby punktów sprzedaży alkoholu jest istotnym instrumentem kształtowania kondycji społecznej, psychologicznej i zdrowotnej mieszkańców gminy.

Ponadto, Rada Miejska w Suchej Beskidzkiej, Uchwałą Nr XLI/339/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. określiła zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzanie odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie miasta Sucha Beskidzka.

6. BADANIE SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególny obraz problemów związanych z alkoholem występujących w gminie są sami pracownicy punktów sprzedaży alkoholu, Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych.

W subiektywnej ocenie ankietowanych sprzedawców napojów alkoholowych na terenie miasta dotyczącej dostępności alkoholu dla osób poniżej 18-tego roku życia łącznie 30% sprzedawców zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby małoletnie mają łatwy dostęp do alkoholu. 70% ankietowanych przychyliło się do stwierdzenia, że zakup ten nie jest łatwy.

Sprzedawcy napojów alkoholowych w mieście Sucha Beskidzka deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (55%).

WNIOSKI:

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol większość badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek.

Jednak w przypadku zestawienia tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu gminy Sucha Beskidzka, konieczne staje się przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Sporo starszych uczniów oceniło, że raczej i bardzo łatwo jest kupić zarówno alkohol jak i papierosy osobom poniżej 18 roku życia. Kampania informacyjna powinna zatem

obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

V. INSTYTUCJONALNE ZASOBY MIASTA W ZAKRESIE DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ.

Zadania dotyczące różnych obszarów zapobiegania problemom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych realizowane są przez podmioty posiadające odpowiednie zasoby i przygotowanie do realizacji zadań z zakresu edukacji i profilaktyki terapii oraz redukcji szkód.

Zadania z zakresu:

1. edukacji i profilaktyki realizowane są przez:
  - Przedszkola,
  - Szkoły,
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
  - Miejską Świetlicę Profilaktyczną
  - Organizacje pozarządowe,
  - Podmioty lecznicze
2. Terapii, wczesnej interwencji, poradnictwa oraz redukcji szkód realizowane są w szczególności przez:
  - Podmioty lecznicze,
  - Organizacje pozarządowe

Zadania instytucji i podmiotów gminnych, które zajmują się problemami alkoholowymi, problemami przemocy oraz uzależnieniami od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców Gminy Sucha Beskidzka:

Do zadań **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej** z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów przemocy oraz uzależnień przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy w szczególności:

- Podejmowanie działań ukierunkowanych na aktywizację, integrację oraz edukację grup oraz społeczności lokalnych, w szczególności zagrożonych uzależnieniami od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych
- Prowadzenie działań przewidzianych w ustawie w ramach Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Organizacja działań Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:
  - integrowanie i koordynowanie działań podmiotów uprawnionych do interwencji i pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz specjalistów działających w tej dziedzinie
  - uruchamianie i realizowanie procedury „Niebieskiej Karty”
  - zapewnienie obsługi organizacyjno – technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego

Do zadań **Punktu Konsultacyjnego** w Suchej Beskidzkiej należy w szczególności:

- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy,

- wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia,
- motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia,
- inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VI. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ (GKRPA)

Charakterystyka GKRPA

W siedzibie GKRPA można uzyskać pomoc w rozwiązaniu szeroko pojętych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez osoby uzależnione i osoby z najbliższego otoczenia, przede wszystkim w zakresie procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego. Osoby uzależnione i wyrządzające swoim piciem poważne szkody społeczne, a niechcące dobrowolnie poddać się leczeniu odwykowemu mogą być zgłoszone do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu wszczęcia procedury sądowej zobowiązującej do leczenia. Wnioski w przedmiotowej sprawie składają osoby fizyczne, komisariaty, GOPS, sądy, prokuratura oraz inne instytucje (szkoły, organizacje). W przypadkach, gdzie z powodu niespełniania przesłanek ustawowych - nie ma zastosowania procedura zobowiązania do leczenia, oferowana jest także pomoc w zmotywowaniu osoby nadużywającej alkoholu do podjęcia terapii (bez sądowego zobowiązania). Komisja inicjuje działania dotyczące realizacji Programu Profilaktycznego, współpracuje z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzi działalność informacyjną, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, w tym:
  - a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problem uzależnień;
  - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej,
  - c) prowadzenie działalności informacyjnej, szkoleniowej oraz edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
- rozpatrywanie zawiadomień i wniosków osób oraz instytucji w przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w szczególności poprzez:

- a) przyjmowanie zgłoszeń w przypadku nadużywania alkoholu z jednoznacznym wystąpieniem przesłanek określonych w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- b) zapraszanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu wymienionych w art. 24 ustawy przesłanek oraz innych osób w celu weryfikacji powziętych informacji oraz motywowanie do kontaktu z placówką leczenia odwykowego i podjęcia leczenia;
- c) kierowanie na badanie przez biegłych (psychologa, lekarza psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego;
- d) kierowanie wniosków do sądu rejonowego w celu wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia przez sąd obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- e) przygotowywanie dokumentacji w związanej z postępowaniem sądowym.
- opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej;
  - opiniowanie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
  - dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Sucha Beskidzka na podstawie upoważnienia każdorazowo wydawanego przez Burmistrza Miasta Sucha Beskidzka;
  - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego;
  - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
  - udzielanie merytorycznego wsparcia w opracowaniu oraz realizacji Programu;

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Członkowi Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 350 zł.
- 2) Sekretarzowi Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 450 zł.
- 3) Przewodniczącemu Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 550 zł.

Warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest udział w przynajmniej jednym posiedzeniu komisji w danym miesiącu.

Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa wyżej, stanowią listy obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji.

VII. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel główny

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2022-2025, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki skierowanej dla mieszkańców z obszarów promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień w tym profilaktyki narkomanii i profilaktyki problemów alkoholowych oraz programów profilaktyki innych zachowań problemowych (ryzykownych) dzieci i młodzieży. Program strukturalizuje także działania podejmowane przez Gminę Sucha Beskidzka w zakresie minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Celem głównym Gminnego Programu jest zapobieganie uzależnieniom od alkoholu i substancji psychoaktywnych, zapobieganie uzależnieniom behawioralnym i przeciwdziałanie innym zachowaniom ryzykownym poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy na temat szkodliwości uzależnień, a także ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego, będących następstwem spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych poprzez udostępnienie specjalistycznej pomocy lekarskiej i terapeutycznej.

Cel główny Gminnego Programu realizowany będzie na trzech poziomach wsparcia:

- ✓ systemowym - profilaktyka, terapia, interwencja, rehabilitacja, działania edukacyjne, opiekuńcze, animacyjne i wspierające – osób z problemami alkoholowymi, ich rodzin oraz środowisk lokalnych
- ✓ indywidualnym - profilaktyka wskazująca, terapia, interwencja, rehabilitacja, aktywizujące usługi społeczne
- ✓ grupowym - edukacja i profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, badania, szkolenia, działania nakierowane na ograniczenie dostępności fizycznej napojów alkoholowych oraz ograniczenie przypadków naruszeń prawa w związku z alkoholem

Realizacja powyższego celu przełoży się na zwiększenie jakości życia związanej ze zdrowiem, długości życia mieszkańców gminy Sucha Beskidzka oraz wpłynie na zrównoważenie rozwoju w sferze społecznej poprzez ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podjęcie skoordynowanych działań lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, a także wprowadzenie ujednoliconych rozwiązań systemowych.

Cele szczegółowe

Do osiągnięcia celu głównego przyczyni się realizacja następujących celów szczegółowych:

- 1) Poszerzenie świadomości społecznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,

przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym, podejmowaniu zachowań ryzykownych i przemocy w rodzinie.

2). Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym poprzez spieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież

3) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i fundacji, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

4) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.

5) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych oraz członków ich rodzin oraz integrowanie ich ze społecznością lokalną poprzez udzielanie wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego.

6) Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suchej Beskidzkiej.

7) Ograniczanie dostępu do alkoholu i reklam promujących jego używanie.

VIII. ZADANIA PROGRAMU ORAZ WSKAŹNIKI ICH REALIZACJI

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą realizowane w zgodzie z zadaniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025 w ramach realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka uzależnień

Lp.	Działanie	Wskaźnik ilościowy	Realizator
Cel 1. Poszerzenie świadomości społecznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym, podejmowaniu zachowań ryzykownych i przemocy w rodzinie.			
1.	Realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocy, a także promocji zdrowego stylu życia - w postaci warsztatów i spotkań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba realizowanych programów profilaktycznych, - liczba przedszkoli i szkół ze wszystkich poziomów nauczania realizujących programy profilaktyczne, - liczba osób biorących udział w programach profilaktycznych w placówkach oświatowych i opiekuńczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Beskidzka, - stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, - instytucje kultury, - specjaliści ds. uzależnień, - jednostki oświatowe na terenie miasta.
2.	Edukacja kadr, w tym szkolenia uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (w tym behawioralnym),	- liczba osób biorących udział w działaniach profilaktycznych i edukacyjnych	- Burmistrz Miasta Beskidzka

	wzmacnianie kompetencji profilaktycznych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (nauczycieli, pedagogów, wychowawców)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań - liczba realizowanych programów 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe, - specjaliści ds. uzależnień - jednostki oświatowe na terenie miasta
3.	Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców/opiekunów	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań edukacyjnych - liczba osób uczestniczących w realizowanych działaniach 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Beskidzka - organizacje pozarządowe, - specjaliści ds. uzależnień - jednostki oświatowe na terenie miasta
4.	Prowadzenie działań profilaktycznych wobec osób doprowadzonych do wytrzeźwienia z terenu Gminy Sucha Beskidzka	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób doprowadzonych do wytrzeźwienia 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej
5.	Wdrażanie i prowadzenie profesjonalnych szkoleń i kampanii profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych, promowania bezpieczeństwa, wartości rodzinnych oraz zdrowia,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba realizowanych kampanii - liczba zrealizowanych działań w zakresie kampanii 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Beskidzka, - stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, - jednostki oświatowe na terenie miasta,

	skierowanych do różnych grup społecznych	- liczba osób biorących udział w realizowanych działaniach	-Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej
6.	Organizacja konkursów wśród dzieci i młodzieży o tematyce związanej z problematyką uzależnień od różnych substancji psychoaktywnych (alkohol, leki, itp.) oraz uzależnień behawioralnych (hazard, Internet, telefon, zakupy, praca, itp.), przemocą oraz promocją zdrowia, zakup nagród dla laureatów konkursów o tematyce profilaktycznej,	- liczba realizowanych konkursów - liczba dzieci biorących udział w konkursach	- Burmistrz Miasta Beskidzka - jednostki oświatowe na terenie miasta, - Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej.
7.	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie	- liczba projektów materiałów profilaktycznych - liczba materiałów profilaktycznych - liczba placówek w których materiały profilaktyczne zostały rozdystrybuowane	- Burmistrz Miasta Beskidzka

Cel 2. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym poprzez spieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież.

8.	Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez prowadzenie placówki wsparcia dziennego - Świetlicy Profilaktycznej - dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży (w tym organizacja wypoczynku zimowego i letniego)	- liczba dzieci korzystających ze wsparcia Świetlicy - liczba zorganizowanych zajęć dla dzieci i rodzin	- Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej
9.	Tworzenie warunków do powstawania miejsc służących organizacji zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych dla dzieci i młodzieży oraz, „zdrowych” form spędzania czasu wolnego - rozbudowa oraz utrzymanie infrastruktury oświatowej i sportowej	- liczba zrealizowanych przedsięwzięć	- Burmistrz Miasta Beskidzka, - instytucje kultury na terenie miasta, - jednostki oświatowe na terenie miasta

Cel 3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i fundacji, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

<p>10.</p>	<p>Wspieranie działań realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie wsparcia na zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych - udzielanie wsparcia na zajęcia terapeutyczne dla osób współuzależnionych <p>Współpraca z grupami wsparcia i innymi instytucjami, zajmującymi się terapią uzależnień.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba stowarzyszeń abstynenckich - liczba osób biorących udział w programach terapeutycznych i rehabilitacyjnych - liczba grup wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka, - stowarzyszenia oraz organizacje pozarządowe
<p>11.</p>	<p>Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, podejmowanie działań edukacyjnych zwiększających bezpieczeństwo w ruchu drogowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych działań edukacyjnych - liczba osób objętych działaniami 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Beskidzka przy współpracy z Komendą Powiatową Policji.
<p>12.</p>	<p>Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba założonych niebieskich kart, 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka ,

	przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób z którymi zespoły robocze prowadziły rozmowy - liczba osób, które zostały objęte działaniami terapeutycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny
13.	Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze pomocowym, edukacyjnym oraz profilaktycznym realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia itp.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba stowarzyszeń i innych organizacji współpracujących - liczba zrealizowanych przedsięwzięć 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka, - stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.
14.	Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych poprzez umocnienie współpracy interdyscyplinarnej odpowiednich służb i instytucji m. in. Policji, Straży Miejskiej	- liczba podjętych działań	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Beskidzka przy współpracy z Komendą Powiatową Policji. - Straż Miejska

Cel 4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.			
15.	Współpraca z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie leczenia odwykowego, w tym ambulatoryjnego	- liczba osób objętych programami terapeutycznymi w placówkach leczenia uzależnień - liczba programów terapeutycznych realizowanych w placówkach leczenia uzależnień	- Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka
16.	Udzielanie dotacji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym dla organizacji pozarządowych	- liczba organizacji - liczba programów objętych dotacją	- Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka
Cel 5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych oraz członków ich rodzin oraz integrowanie ich ze społecznością lokalną poprzez udzielanie wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego.			
17.	Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin	- liczba osób korzystających z porad w punktach konsultacyjnych, - liczba udzielonych porad	- Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka

Cel 6. Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suchej Beskidzkiej.

18.	<p>Obsługa administracyjno – kancelaryjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń członkom komisji za realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, - opłacanie kosztów sądowych i kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia, - szkolenia członków Komisji - wyposażenie biura Komisji 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków kierowanych do Komisji o objęcie leczeniem odwykowym - liczba osób z którymi członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy motywujące, - liczba wniosków, które Komisja skierowała do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego 	<ul style="list-style-type: none"> -Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
------------	--	---	--

Cel 7. Ograniczanie dostępu do alkoholu i reklam promujących jego używanie.

19.	<p>Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba punktów sprzedaży - liczba przeprowadzonych kontroli 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Straż Miejska
------------	---	--	---

20.	Podejmowanie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań edukacyjnych - liczba osób uczestniczących w realizowanych działaniach 	<ul style="list-style-type: none"> - Burmistrz Miasta Beskidzka, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
21.	Opiniowaniem wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	- liczba wydanych opinii	- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
22.	Podejmowanie interwencji w przypadku podejrzenia naruszenia przepisów dot. sprzedaży oraz reklamy napojów alkoholowych	- liczba podjętych interwencji	<ul style="list-style-type: none"> - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Straż Miejska

IX. ADRESACI PROGRAMU

Grupą docelową Gminnego Programu są mieszkańcy Gminy Sucha Beskidzka – dzieci, młodzież, dorośli w tym seniorzy. Gminny Program zwraca szczególną uwagę na rodziny doświadczające przemocy i osoby uzależnione od alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

Zaplanowane działania skierowane są:

- do osób pijących alkohol i używających substancji psychoaktywnych w sposób ryzykowny i szkodliwy,
- do osób uzależnionych, którzy wymagają leczenia (działania terapeutycznokorekcyjne), do osób utrzymujących abstynencję i współuzależnionych (działania wspierającej reintegrujące), do dzieci i młodzieży narażonej na uzależnienia (działania profilaktyczne, edukacyjne i informatyczne),
- do rodziców/ opiekunów wychowujących dzieci (działania wspierające)
- do ofiar przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym (dzieci i dorośli)
- do osób dorosłych narażonych w wyniku rozwoju społecznego i gospodarczego na uzależnienia i choroby cywilizacyjne
- do instytucji, stowarzyszeń i fundacji służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych jako wspomaganie ich działalności
- do gminnych placówek oświatowych (rozwiązania systemowe w realizacji i ewaluacji Szkolnych Programów Wychowawczo-Profilaktycznych).

Działania z zakresu **profilaktyki uniwersalnej** adresowane są głównie do całej populacji – czyli do wszystkich mieszkańców gminy, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych lub zaburzeń psychicznych. Dotyczą zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu typu przemoc rodzinna, picie alkoholu, używanie substancji psychoaktywnych. Ich celem jest przeciwdziałanie podejmowania pierwszych prób i wczesnej inicjacji w podejmowaniu zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących jednostkę, redukcja czynników ryzyka oraz zapobieganie nowym przypadkom.

Działania uprzedzające z zakresu **profilaktyki selektywnej** skierowane są do jednostek lub grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą. Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem i polegają na dostarczaniu informacji i uczeniu najważniejszych umiejętności życiowych, uwzględniając specyfikę problemów jednostki

Działania z zakresu **profilaktyki wskazującej** skierowane są do jednostek, których zachowania zaczynają być wysoce ryzykowne i mamy sygnały, że pojawiają się już poważne problemy związane z ich zachowaniem. Działania te wymagają specjalistycznego przygotowania i mają charakter interwencyjny, instytucjonalny przygotowany do prowadzenia specjalistycznej pomocy psychologicznej lub medycznej.

Działania z zakresu **promocji zdrowia** to wszelkie działania mające na celu polepszenie jakości życia i dobrostanu psychicznego całej populacji zamieszkującej Gminy Sucha Beskidzka, w tym również osób z problemami zdrowia psychicznego i ich opiekunów (rodzin,

przyjaciół, bliskich) poprzez angażowanie w działania promujące zdrowy styl życia, aktywność fizyczną, integrację społeczną.

X. TERMIN REALIZACJI ZADAŃ I ICH WDRAŻANIE

Realizacja zadań objętych Gminnym Programem została zaplanowana na okres od 1 kwietnia 2022 do 31 grudnia 2025 r. Przedmiotowe zadania mają charakter długoterminowy i stanowią kontynuację zadań z lat ubiegłych. Proces wdrażania Gminnego Programu polega przede wszystkim na systematycznej realizacji działań w nim ujętych, promocji i społecznej komunikacji (np. z wykorzystaniem strony internetowej Urzędu Miasta), a także inicjowaniu i prowadzeniu konsultacji z wykonawcami zadań.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 dla Gminy Sucha Beskidzka finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłaty dotyczącej zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach o pojemności do 300 ml. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być Fundusze Unii Europejskiej i inne środki, pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów zdobytych w wyniku zawartych porozumień lub w wyniku zlecenia realizacji zadań publicznych w formie otwartych konkursów ofert lub wspierania realizacji zadania publicznego z inicjatywy własnej, zgodnie z ustawą o finansach publicznych i ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Struktura wydatków określona zostaje w uchwale budżetowej na poszczególne lata obowiązywania programu.

XII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 1) Za koordynację i realizację zadań Programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień.
- 2) Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym w szczególności:
  - wydziałami i jednostkami miejskimi, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,
  - podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
  - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - organizacjami pozarządowymi,
  - organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.
- 3) Burmistrz Miasta sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Miasta w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, który dotyczy raport.